

Raadsvoorstel

Onderwerp Vaststelling erfgoedvisie 2023-2027

Kenmerk	35371-2023
Datum verzending	13 april 2023
Besluitvormende raad	25 mei 2023
Consulterende raad	-
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

- 1.1 De erfgoedvisie 2023-2027 vast te stellen;
- 1.2 Hiervoor een éénmalig budget beschikbaar te stellen van € 600.000 en dit budget te dekken uit de Algemene Reserve;
- 1.3 De gemeentebegroting overeenkomstig te wijzigen door het vaststellen van de 10e begrotingswijziging van de begroting 2023.

2 Inleiding

Erfgoed is van grote betekenis voor de ruimtelijke en sociaalmaatschappelijke ontwikkeling van Assen. Niet alleen in en rond de historische binnenstad, maar ook in de omliggende wijken en het buitengebied liggen sporen uit het verleden. Erfgoed is onderdeel van het straatbeeld, draagt bij een gevoel van thuiszijn en zorgt voor inkomsten. Het is daarmee een waardevol bezit en raakt aan tal van werkvelden.

De afgelopen jaren heeft erfgoedbeleid echter niet bovenaan de bestuurlijke agenda gestaan. Waar het niet ging om wettelijke taken, werd erfgoedbehoud vooral meegenomen in de marge of overgelaten aan anderen. Binnen en buiten Assen hebben verschillende erfgoedpartijen echter niet stilgezeten en hebben ze er mede voor gezorgd dat inwoners en bezoekers het erfgoed van Assen kunnen beleven.

Om het beleid op peil te brengen is het ontwikkelen van een erfgoedvisie één van de afspraken bij het vaststellen van de omgevingsvisie in 2020. Met een erfgoedvisie, en de beschikbaarheid over middelen, is er een vertrekpunt voor een meer pro-actief erfgoedbeleid. Deze aanpak heeft als doel om de komende jaren bij te dragen aan het behoud van waardevol erfgoed, inwoners en organisaties te betrekken bij beleidskeuzes en uitvoering en beter te anticiperen op toekomstige kansen en uitdagingen.

3 Beoogd effect

Met het vaststellen van de erfgoedvisie ligt er een basis voor een meer pro-actieve inzet voor het erfgoed in Assen. De ambities verduidelijken waar de gemeente op wil inzetten, het actieplan maakt het mogelijk daarin de nodige stappen te zetten. Door hiervoor middelen beschikbaar te stellen kan de ambtelijke organisatie worden versterkt en kunnen projecten worden geïnitieerd.

4 Argumenten

- 4.1 Er is binnen en buiten de gemeentelijke organisatie behoefte aan een gemeentelijke visie op erfgoed. Dit verduidelijkt waar de gemeente op wil inzetten en is het vertrekpunt voor erfgoedbeleid. Daarmee wordt bijgedragen aan het beter behouden van erfgoed, het beter betrekken van inwoners en organisaties en beter te anticiperen op toekomstige kansen en uitdagingen.
- 4.2 Met het vaststellen van de omgevingsvisie heeft de raad opdracht gegeven tot het actualiseren van erfgoedbeleid. Omdat er geen bestaand erfgoedbeleid is als vertrekpunt is het vaststellen van een visie en het beschikbaar stellen van middelen de eerste stap. Vervolgens wordt stap voor stap toegewerkt naar een erfgoedbeleid waarvoor zowel intern als extern draagvlak is.
- 4.3 Momenteel is er geen ambtelijke capaciteit voor advies op het gebied van erfgoed. Het gevolg is dat erfgoedwaarden een onderbelicht aspect zijn bij bouwplannen en gebiedsontwikkelingen. De inhuur van externe expertise is niet afdoende gelet op wettelijke verplichtingen en een toename van ruimtelijke vraagstukken.
- 4.4 Voor de uitvoering van het actieplan is momenteel geen budget begroot. Budget voor uren en aanvullende middelen is echter noodzakelijk om het basisprogramma uit te voeren en aansluitend acties uit het plusprogramma mee te nemen. De raad wordt daarom voorgesteld de erfgoedvisie vast te stellen en daarvoor krediet beschikbaar te stellen.
- 4.5 Binnen de organisatie hebben tal van werkvelden raakvlakken met erfgoed. Er zijn daarom kansen om met een relatief geringe investering kennis aan de organisatie toe te voegen en projecten aan te vullen. Door mee te liften met bestaande interne en externe middelen hoeft de eigen investering minder hoog te zijn.

5 Kanttekeningen

- 5.1 Vaststelling van de erfgoedvisie is de eerste stap en een vertrekpunt. Daarmee is er nog geen kant-en-klaar erfgoedbeleid gerealiseerd. Het is noodzakelijk dat de gevraagde middelen beschikbaar worden gesteld zodat de volgende stappen ondernomen kunnen worden.

6 Kosten, baten en dekking

Voor de uitvoering wordt tot 2027 jaarlijks € 150.000 geraamd. Dit bedrag is opgebouwd uit kosten voor: 1.0 fte (€ 100.000) en een werkbudget (€ 50.000).

Voorgesteld wordt om de extra fte in de vorm van een adviseur in loondienst onder te brengen bij team Ruimte. Zie onderstaande tabel voor een specificatie van de totaalbedragen voor de periode 2023-2027.

Gestart wordt met de uitvoering van het basisprogramma. Daarmee wordt eerst de basis op orde gebracht. In principe wordt vervolgens het plusprogramma uitgevoerd. Acties voor de langere termijn (plusprogramma) hoeven echter niet onnodig uitgesteld te worden. Waar mogelijk of nodig kunnen direct na vaststelling van de erfgoedvisie kansen worden benut die samenvallen met acties uit het plusprogramma. Deze aanpak biedt flexibiliteit bij de uitvoering.

Basisprogramma	
Uitbreiding ambtelijke capaciteit	€ 400.000
Werkbudget voor versterken ambtelijke organisatie d.m.v. opleidingen en cursussen	€ 25.000
Werkbudget voor het op orde brengen van wet- en regelgeving volgens de Omgevingswet	€ 25.000
Plusprogramma	
Werkbudget voor het inventariseren staat en ontwikkelkansen bestaand en nieuw erfgoed	€ 50.000
Werkbudget voor het stimuleren en ondersteunen van lokale initiatieven	€ 50.000
Werkbudget voor overige acties	€ 50.000
Totaalbedrag	€ 600.000

7 Communicatie, participatie

In de voorbereidingen is gesproken met verschillende partijen die zijn betrokken bij het erfgoed van Assen. Zij hebben meegedacht bij de totstandkoming en de inhoud van de erfgoedvisie. Omdat dit partijen zijn waarmee de gemeente al (veel) samenwerkt en/of intensiever mee wil samenwerken, is daarmee een goed beeld verkregen van de belangrijkste kansen en uitdagingen – en daarmee de richting van deze erfgoedvisie.

In aanvulling daarop is het Stadspanel gevraagd om mee te denken en is er een sessie met de kinderraad georganiseerd.

8 Inclusie

De erfgoedvisie bevat ambities en acties die ertoe bijdragen dat erfgoed voor een brede groep inwoners, van alle achtergronden en leeftijden, toegankelijk en aansprekend is.

Waar mogelijk wordt er bij de uitvoering van het actieplan rekening mee gehouden dat iedere inwoner en/of bezoeker op een volwaardige manier mee kan doen aan activiteiten die met erfgoedbeleving te maken hebben. Te denken valt aan bereikbaarheid, betreedbaarheid en bruikbaarheid van erfgoedlocaties voor mensen met beperkingen in het zien, horen, bewegen en voor mensen met verstandelijke en psychosociale beperkingen.

9 Vervolg

Na vaststelling wordt gestart met de uitvoering van het basisprogramma. Waar mogelijk of nodig worden direct na vaststelling ook al kansen benut die samenvallen met acties uit het plusprogramma.

De raad wordt medio 2024 geïnformeerd over de tussentijdse resultaten.

10 Bijlagen

1. Erfgoedvisie 2023-2027

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 11 april 2023

Besluit

1. De erfgoedvisie 2023-2027 vast te stellen;
2. Hiervoor een éénmalig budget beschikbaar te stellen van € 600.000 en dit budget te dekken uit de Algemene Reserve;
3. De gemeentebegroting overeenkomstig te wijzigen door het vaststellen van de 10e begrotingswijziging van de begroting 2023.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 25 mei 2023.

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge